

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **C. Z. T.**, zastoupen JUDr. Janou Pánkovou, advokátkou se sídlem Hradec Králové, Letců 1005, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 28 Az 141/2004 - 44, ze dne 15. 3. 2005,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni stěžovatele advokátce JUDr. Janě Pánkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2558,50 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též stěžovatel) v záhlaví citovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-2175/VL-10-04-2004, ze dne 21. 9. 2004. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovateli k jeho žádosti udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně žalovaný rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu.

Krajský soud se ztotožnil se závěrem správního orgánu, že obava žalobce z útoku a vyhrožování věřitelů, kteří se zcela důvodně domáhají svých práv, nemůže být považována za obavu ve smyslu zákona o azylu. Žalobce netvrdil, že by mu toto vydírání hrozilo ze strany orgánů státní moci. Upozorňoval-li stěžovatel na nečinnost orgánů policie, kterým incident ohlásil, pak nepochybně mohl a měl volit i další legální možnosti, jak se domoci ochrany, a nikoli přestat situaci řešit po prvním tvrzeném neúspěchu. Důvodnými soud neshledal ani námitky týkající se rozhodnutí žalovaného podle ust. § 14 a § 91 zákona o azylu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Žalovaný měl podle krajského soudu dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem. Správní orgán postupoval rovněž v souladu s ust. § 91 zákona o azylu, neshledal-li v případě stěžovatele existenci překážek vycestování, neboť z informací o zemi původu a z údajů uváděných žalobcem nelze učinit závěr, že by náležel k osobám ohroženým skutečnostmi, vypočtenými výše citovaným ustanovením. Po prostudování správního spisu dospěl krajský soud k závěru, že důkazy opatřené žalovaným a použité jako podklad pro rozhodnutí jsou úplné, odpovídají požadavkům ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), poskytují možnost spolehlivého zjištění stavu věci a v tomto smyslu představují dostatečný podklad pro rozhodnutí. Co se týká námitky absence podpisu oprávněné osoby na rozhodnutí doručeném žalobci, odkázal krajský soud ve shodě s žalovaným na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek č. j. 5 Azs 20/2003, ze dne 25. 11. 2003), podle které se nejedná o takovou procesní vadu, která by mohla založit nezákonnost správního rozhodnutí. Krajský soud konstatoval, že ve správním spisu je založeno vyhotovení správního rozhodnutí opatřené podpisem oprávněné osoby. Z uvedených důvodů krajský soud v Hradci Králové žalobu podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád právní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

Kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek krajského soudu z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Z provedených důkazů dle jeho názoru vyplývá, že měl v zemi původu problémy s věřiteli, kteří mu vyhrožovali a vyvíjeli na něj nátlak. Soud tyto skutečnosti posoudil tak, že ochrana žalobce před útoky věřitelů nemůže být považována za ochranu ve smyslu zákona o azylu. Tento závěr považuje stěžovatel za nesprávný. Má za to, že jsou v jeho případě splněny podmínky ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu, neboť mu nebyla ze strany policie poskytnuta dostatečná ochrana. Správní orgán podle stěžovatele porušil ustanovení o řízení, konkrétně ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu. Důkazy, které si správní orgán opatřil pro své rozhodnutí, nebyly úplné, aktuální, nezjistil tedy skutkový stav věci přesně a úplně, a v důsledku toho i nesprávně posoudil právní otázku, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 a § 14 zákona o azylu. Podle stěžovatele jsou v jeho případě splněny podmínky udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, a to odůvodněný strach z pronásledování. Stěžovatel správnímu orgánu, potažmo soudu vytýká, že se spokojily se zprávami ohledně politické a ekonomické situace, resp. stavu dodržování lidských práv v Rumunsku za dobu od roku 2000 do roku 2003 a nevyžádaly si informace o aktuální situaci v zemi. I z uvedených zpráv však podle stěžovatele vyplývá, že jeho obavy z nedostatečné ochrany ze strany policie jsou důvodné. Z výše popsanych důvodů má stěžovatel za to, že žalovaný i soud posoudily nesprávně rovněž právní otázku aplikace ust. § 91 zákona o azylu, resp. § 14 tohoto zákona. Stěžovatel trvá na své námitce nicotnosti rozhodnutí žalovaného z důvodu absence podpisu oprávněné osoby. V řízení před soudem pak byl zkrácen na svých právech, neboť byla porušena zásada rovnosti účastníků, a to tím, že písemnosti doručované účastníku soudem

nebyly opatřeny překladem do jeho mateřského jazyka. Žádá proto Nejvyšší správní soud, aby rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Správní orgán ve svém vyjádření ze dne 13. 6. 2005 popřel oprávněnost námitek kasační stížností vznesených. Má za to, že jak rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové byla vydána v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele a na vydané rozhodnutí.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu na území ČR podal stěžovatel dne 17. 6. 2004. Pohovor k žádosti byl proveden dne 26. 8. 2004 v p. st. V. L. na žádost stěžovatele v jazyce rumunském za přítomnosti tlumočnice. Do ČR přicestoval stěžovatel v lednu 2004 z ekonomických důvodů. V zemi původu pracoval asi od roku 1990 do roku 2002 jako dělník na stavbě. Firma pak zkrachovala. Od té doby pracoval pouze příležitostně jako brigádník, protože jinou práci na plný úvazek již nesehnal. V květnu 2003 si půjčil peníze, aby mohl zaplatit dluh rodičů na nájmu. V době splatnosti však nebyl schopen uhradit celou částku. Chtěl se s věřitelem dohodnout, aby několik měsíců počkal, on však požadoval úroky, které by stěžovatel nebyl schopen splatit. Následně věřitel požadoval, aby matčin byt přepsal na něj. Když se obrátil na policii, řekli, že je to dohoda mezi ním a věřitelem a že takové problémy může mít každý. Situaci se snaží vyřešit žádostí o azyl v ČR, chce si zde najít práci a vydělat peníze. V ČR pobýval již dříve opakovaně v letech 2002 a 2003. Od udělení azylu očekává vystavení dokladů k pobytu. V zemi původu byl v roce 1990 zadržen za krádež, jiné potíže zde neměl. Vrátit se nechce, myslí, že by měl problémy s věřitelem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel napadá rozhodnutí krajského soudu z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Naplnění důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje v tom, že soud podle jeho názoru nesprávně posoudil právní otázku aplikace ust. § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu. Sám má za to, že splňuje jak kritéria ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu, tzn. že je pronásledován ve smyslu tohoto zákona, tak i podmínky ust. § 12 písm. b), § 14 i § 91 cit. zákona. Tyto jsou podle něj dány tím, že policie jej nebyla schopna ochránit před útoky věřitelů.

Za pronásledování se pro účely zákona o azylu považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Z výpovědi stěžovatele vyplývá, že jeho věřitel po něm požadoval splacení dluhu a že za ním chodil domů. V žádosti o azyl stěžovatel uvedl, že mu věřitel stále vyhrožoval, a proto se rozhodl ze země odejít. Když se obrátil na policii, řekli mu, že je to záležitost mezi ním a věřitelem. Dle názoru Nejvyššího správního soudu není z výpovědi stěžovatele zřejmé, že by nátlak ze strany věřitele dosáhl takové intenzity, aby odůvodňoval zásah ze strany státních orgánů. Žádal-li věřitel splacení reálně existujícího dluhu, neznamená to automaticky že by byl stěžovatel tímto člověkem pronásledován ve smyslu ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu. Ze samotné skutečnosti, že policie odmítla případ stěžovatele řešit, pak nelze uzavřít na obecnou neschopnost rumunských státních orgánů

poskytnout stěžovateli ochranu. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že zákonný pojem pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu není v daném případě naplněn.

Z uvedeného pak plyne, že nemůžou být splněny ani podmínky ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Jednak nemohl mít stěžovatel odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu citovaného zákona, jednak zde chybí zákonný důvod takového pronásledování, neboť výše uvedené ustanovení vyžaduje, aby měl žadatel o azyl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Stěžovatelovy potíže však byly následkem nesplaceného dluhu. Ani podmínky ust. § 12 písm. b) tudíž splněny nejsou. V této souvislosti odkazuje Nejvyšší správní soud na svou předchozí judikaturu, zejm. rozsudek ze dne 6. 11. 2003, č. j. 6 Azs 12/2003 - 49, podle kterého je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu, nýbrž pouze z důvodů vypočtených v § 12 zákona o azylu; případně rozsudek ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, podle kterého není obava z toho, že věřitelé budou po žadateli o azyl vymáhat své pohledávky, azylově relevantním důvodem (§ 12 zákona o azylu), ani důvodem pro vyslovení překážky vycestování podle § 91 tohoto zákona.

Co se týká rozhodnutí správního orgánu podle § 14 zákona o azylu, podléhá toto rozhodnutí soudnímu přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48).

V daném případě vycházel žalovaný z výpovědi stěžovatele na podkladě informací, resp. zpráv Ministerstva zahraničních věcí ČR, USA, Ministerstva vnitra Velké Británie, databanky ČTK, jakož i zpravodajství BBC o situaci v Rumunsku. Tyto představují standardní podklady pro vydání správního rozhodnutí v azylovém řízení. Skutečnosti tvrzené stěžovatelem byly žalovanému známy, neposoudil je však jako natolik závažné, aby odůvodňovaly udělení azylu z humanitárních důvodů. Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu, že rovněž podle jeho názoru byly premisy úsudku žalovaného zjištěny řádným procesním postupem, že jeho rozhodnutí není v rozporu s pravidly logického usuzování a neodporuje ani zákazu libovůle ve správním rozhodování.

Z výše uvedeného vyplývá, že důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není naplněn.

Vadu správního rozhodnutí spočívající v absenci podpisu oprávněné osoby podřadil Nejvyšší správní soud ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Ze správního spisu zjistil, že je v něm založeno vyhotovení správního rozhodnutí, které je opatřeno vlastnoručním podpisem ředitele Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR, PhDr. T. H., a v souladu se svou předchozí judikaturou proto konstatuje, že absence podpisu oprávněné osoby na písemném vyhotovení rozhodnutí správního orgánu (§ 47 odst. 5 správního řádu), které bylo doručeno účastníkům správního řízení, nezakládá nicotnost tohoto rozhodnutí za situace, kdy součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí, které je takovou osobou podepsáno a je i jinak

bezvadné (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 3 Azs 277/2004 - 70). Ani stížní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s proto naplněn není.

Důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s nakonec Nejvyšší správní soud podřadil tvrzenou vadu řízení před soudem, jež měla spočívat v tom, že krajský soud neopatřil písemnosti doručované účastníku překladem do jeho mateřského jazyka. Tím byl stěžovatel dle svého přesvědčení zkrácen na svých právech, neboť byla porušena zásada rovnosti účastníků.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovateli byla usnesením krajského soudu ze dne 7. 12. 2004 ustanovena k ochraně jeho zájmů zástupcem JUDr. Jana Pánková. Ve věci bylo nařízeno jednání, ke kterému byl přizván tlumočnick jazyka rumunského. Po celou dobu řízení před správními soudy tak byla práva stěžovatele kvalifikovaně chráněna zástupcem z řad advokátů. Vzhledem k uvedenému nemůže být důvodná ani námitka porušení zásady rovnosti účastníků.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadou podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) ani d) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

S přihlédnutím k ust. § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a přípravu zastoupení a písemné podání soudu, ve výši 2 x 1000 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 75 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 2150 Kč. Protože je ustanovená advokátka plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 408,50 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2558,50 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 14. června 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu